

SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA
AGENCIJA

JAVNO IZVJEŠĆE

2016.

www.soa.hr

NAŠA MISIJA

Prikupljanjem i analizom podataka od značaja za nacionalnu sigurnost, SOA prepoznaje, istražuje i razumijeva prijetnje i izazove nacionalnoj sigurnosti pružajući državnom vodstvu i ostalim tijelima pouzdanu podlogu u odlučivanju i djelovanju u zaštiti nacionalne sigurnosti, interesa i dobrobiti građana Republike Hrvatske.

VIZIJA

Moderna, učinkovita i odgovorna sigurnosno-obavještajna agencija, primjerena potrebama, usmjerena na ostvarivanje svoje misije i postizanje vrhunskih rezultata, sa značajnim nacionalnim utjecajem i učinkom te regionalnim dosegom koja je prepoznata po razvijenim sposobnostima, izvrsnim djelatnicima i snažnim partnerskim vezama.

VRIJEDNOSTI

IZVRSNOST

- u svemu što radimo težimo najboljim postignućima
- usmjereni smo na nalaženje rješenja i postizanje rezultata
- stalno se usavršavamo i učimo obavljajući zadaće
- potičemo kreativnost i inovacije
- primjerom pokazujemo posvećenost i profesionalnost
- u radu koristimo suvremene tehnike, metode i alate

INTEGRITET

- odgovorni smo, diskretni, pouzdani i posvećeni ispunjenju zadaća
- domoljublje i ponos iskazujemo odgovornim radom
- u teškim situacijama iskazujemo optimizam, moral i hrabrost
- lojalni smo Agenciji, njezinoj misiji i vrijednostima
- poštujemo sigurnosnu kulturu
- sebe ocjenjujemo po vrijednosti i rezultatima koje svakodnevno ostvarujemo u službi

ZAKONITOST

- svoje djelovanje provodimo u zakonskim okvirima te sukladno etičkim i profesionalnim standardima
- za svoj rad odgovaramo zakonom nadležnim institucijama
- parlamentarni, stručni i građanski nadzor dodatno osiguravaju zakonitost djelovanja Agencije

TIMSKI RAD

- izgrađujemo zajedničke uspjehe, dijelimo rizike i međusobno se pomažemo
- poštujemo druge i cijenimo različitosti
- komuniciramo iskreno i otvoreno
- svi dijelimo jednake mogućnosti i prilike koji ovise o našim kvalitetama, sposobnostima i znanjima
- s drugim tijelima, institucijama i međunarodnim partnerima gradimo snažne i pouzdane veze

SADRŽAJ

UVODNO OBRAĆANJE.....	1
O SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNOJ AGENCIJI	4
SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNI SUSTAV REPUBLIKE HRVATSKE.....	4
ULOGA SOA-E	5
OVLASTI.....	5
USMJERAVANJE RADA SOA-E	6
STANJE SIGURNOSTI U REPUBLICI HRVATSKOJ	8
STANJE SIGURNOSTI U OKRUŽENJU REPUBLIKE HRVATSKE.....	20
SIGURNOSNE PRILIKE U JUGOISTOČNOM SUSJEDSTVU REPUBLIKE HRVATSKE	20
POJAS NESTABILNOSTI U EUROPSKOM OKRUŽENJU	23
RAD SOA-e U BROJKAMA.....	28
ANALITIČKI URADCI I INFORMACIJE.....	28
SIGURNOSNE PROVJERE	29
UPRAVLJANJE SOA-om	32
ORGANIZACIJA I USTROJ.....	32
TRANSPARENTNOST PRORAČUNA	33
UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA	35
NADZOR RADA SOA-e	39
VANJSKI NADZOR	39
UNUTARNJI NADZOR	40
ODGOVORNOST PREMA JAVNOSTI	41
JAVNA IZVJEŠĆA.....	41
PREDAJA ARHIVSKOG GRADIVA BIVŠE SLUŽBE DRŽAVNE SIGURNOSTI.....	42

UVODNO OBRAĆANJE

Poštovani,

zadovoljstvo mi je predstaviti vam treće po redu javno izvješće o radu Sigurnosno-obavještajne agencije (SOA) s pregledom stanja sigurnosti u Republici Hrvatskoj i širem okruženju.

Javna izvješća SOA-e u tri su godine postala okosnica javnog promišljanja o sigurnosnim izazovima i prijetnjama s kojima se Republika Hrvatska suočava.

Usklađeno djelovanje državnih tijela uz potporu građana Republike Hrvatske jamstvo je zaštite nacionalne sigurnosti. U postizanju sinergije napora između državnih tijela i građana, javnost je potrebno utemeljeno i objektivno upoznati s kojim se prijetnjama, rizicima i izazovima suočavamo. U SOA-i to smatramo svojom obvezom prema građanima čiju potporu trebamo u radu.

Sigurnosna pitanja u svijetu sve su složenija, povećava se broj izazova i prijetnji, kao i broj čimbenika i „igrača“ koji djeluju na globalnoj sceni. Sve je više ne-državnih aktera koji utječu na stanje sigurnosti, a brzina promjena je često iznenađujuća. Sve zajedno dovodi do rastuće nepredvidljivosti događaja, a vrijeme u kojem je potrebno donijeti odluku je sve kraće.

Pravovremene i brze odluke mogu se donositi samo uz raspolaganje pouzdanim informacijama i uz dubinsko razumijevanje sigurnosnih pojava i trendova. Upravo to pokazuje značaj koji SOA ima u zaštiti hrvatskih nacionalnih interesa i sigurnosti.

U SOA-i zato stalno unaprjeđujemo naš operativni i analitički rad. Jačamo sposobnosti prikupljanja podataka, posebno u radu s izvorima kao i prikupljanju podataka tehničkim sredstvima i iz kibernetičkog prostora. Naše analize više fokusiramo s namjerom da kod korisnika imaju učinak i budu temelj za donošenje informiranih odluka.

U našem je poslu suradnja s međunarodnim partnerima iznimno bitna. Stoga nastavljamo graditi povjerenje i partnerstva s odabranim sigurnosno-obavještajnim službama s kojima dijelimo zajedničke demokratske vrijednosti, ali i rizike. SOA je aktivna i u tijelima EU-a i NATO-a te u nizu međunarodnih multilateralnih sigurnosno-obavještajnih platformi.

Primjerice, sigurnosne službe članica EU, Norveške i Švicarske usko surađuju kroz Protuterorističku skupinu (*Counter Terrorism Group – CTG*) u sklopu koje će se, već ionako intenzivna suradnja, podignuti na još višu razinu.

Odgovor na suvremene sigurnosne izazove traži i moderne tehnološke sposobnosti. Stoga smo u SOA-i višestruko povećali ulaganja u tehnološki razvoj i modernizaciju.

Ipak, naš uspjeh najviše ovisi o našim zaposlenicima. Ulaganje u sposobnosti i specijalističku obuku zaposlenika nam je i dalje prioritet.

Prijam djelatnika, temeljen na internim propisima, osigurava zapošljavanje slijedom potreba Agencije uz zahtjevne, objektivne i visoke profesionalne kriterije selekcije.

I ovim putem pozivamo mlade, obrazovane i motivirane osobe, željne profesionalnih izazova i rada za opće dobro, da se kandidiraju za posao u SOA-i. Mi im jamčimo zahtjevan i kompetitivan postupak selekcije i jednake šanse za sve.

SOA u ispunjavanju svojih zadaća ponekad, u skladu sa zakonom, zadire u privatnost pojedinih osoba. Svjesni smo koliko je ovo područje osjetljivo te stoga korištenju tajnih mjera pristupamo vrlo odgovorno i profesionalno i nikada ih ne provodimo bez ispunjenja svih zakonskih uvjeta. Naš su cilj, pri tome, isključivo osobe za koje opravdano sumnjamo da svojim namjerama ili djelovanjem ugrožavaju nacionalnu sigurnost, interese Republike Hrvatske ili sigurnost građana. Razvijeni višestruki i raznovrsni nadzor nad našim radom jamac je da ove osjetljive zadaće provodimo u skladu s Ustavom i zakonom.

Za naš rad hrvatska javnost stalno pokazuje izniman interes. Zato su naša javna izvješća vrlo dobro prihvaćena u općoj i stručnoj javnosti, ali i među našim partnerima.

Prošle smo godine zatvorili jedno poglavlje hrvatske prošlosti. Svu arhivsku građu nastalu radom bivših jugoslavenskih službi deklasificirali smo i predali Hrvatskom državnom arhivu.

Zadaće koje SOA svakodnevno obavlja vrlo su važne i odgovorne. Zato se ovim putem zahvaljujem svim djelatnicama i djelatnicima Agencije koji svojim radom čine našu Domovinu sigurnijim mjestom za život. Njihove sposobnosti i znanja, uz moderna tehnička sredstva, jamče da će SOA i nadalje biti spremna odgovoriti na izazove i prijetnje i biti temelj zaštite nacionalne sigurnosti, interesa i građana Republike Hrvatske.

Ravnatelj

Daniel Markić

Sposobnosti i znanja zaposlenika SOA-e, uz moderna tehnička sredstva, jamče da će SOA i nadalje biti spremna odgovoriti na suvremene sigurnosne izazove i prijetnje i učinkovito štititi nacionalnu sigurnost, interese i građane Republike Hrvatske.

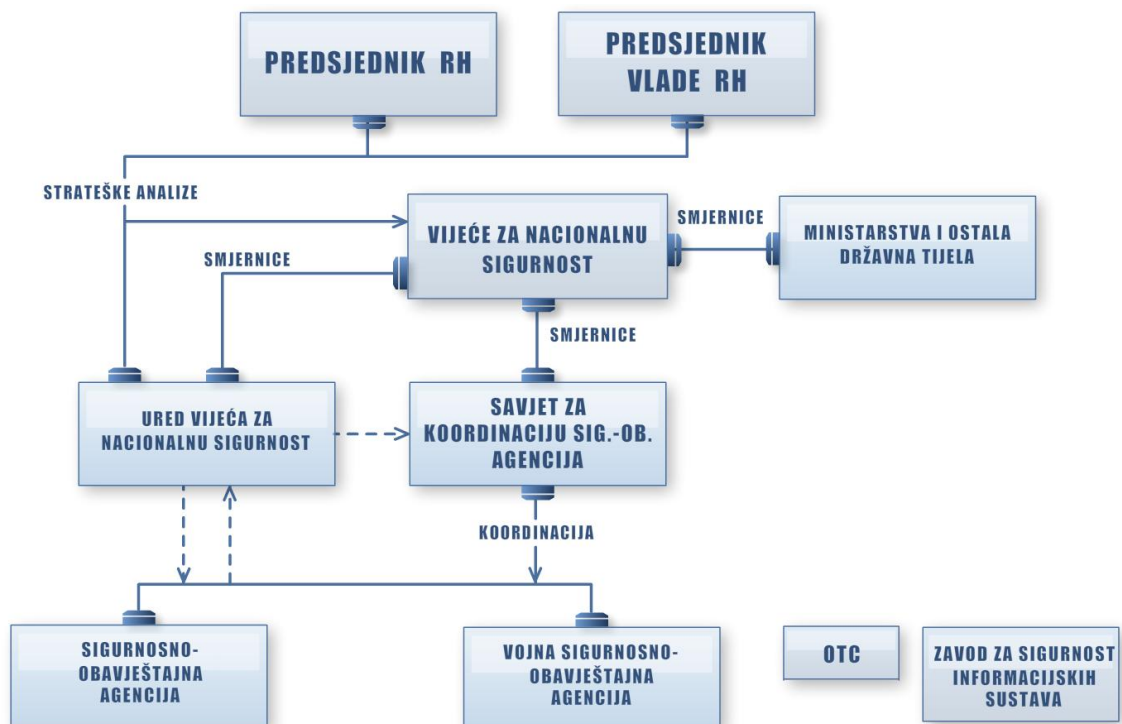
O SIGURNOSNO–OBAVJEŠTAJNOJ AGENCIJI

Sigurnosno-obavještajni sustav Republike Hrvatske

Zakon o sigurnosno-obavještajnom sustavu definira sigurnosno-obavještajni sustav u Republici Hrvatskoj (RH).

U RH postoje dvije sigurnosno-obavještajne agencije: Sigurnosno-obavještajna agencija (SOA) i Vojna sigurnosno-obavještajna agencija (VSOA). Njihova zadaća je prikupljanje i analiza podataka koji su od značaja za nacionalnu sigurnost, odnosno podataka koji su nužni za donošenje odluka u zaštiti nacionalnih interesa.

Rad sigurnosno-obavještajnih agencija usmjeravaju Predsjednik/ca RH i Vlada RH kroz **Vijeće za nacionalnu sigurnost (VNS)**. Uz Vijeće za nacionalnu sigurnost, postoji i **Savjet za koordinaciju sigurnosno-obavještajnih agencija (Savjet)** koji operativno usklađuje rad sigurnosno-obavještajnih agencija. Stručne i administrativne poslove za Vijeće za nacionalnu sigurnost i Savjet obavlja **Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost (UVNS)**.

Shema sigurnosno-obavještajnog sustava RH

Uloga SOA-e

Rad SOA-e sastoji se od posebnih oblika prikupljanja i analize podataka od značaja za nacionalnu sigurnost. Na ovaj način SOA pruža obavještajnu potporu državnom vrhu i nadležnim državnim tijelima kako bi odluke koje se donose bile učinkovite i pravodobne.

SOA prikuplja i analizira podatke u cilju otkrivanja i sprječavanja radnji koje su usmjerene protiv opstojnosti, neovisnosti, jedinstvenosti i suvereniteta RH, prema nasilnom rušenju ustroja državne vlasti, ugrožavanju ljudskih prava i temeljnih sloboda te osnova gospodarskog sustava.

SOA također prikuplja i analizira podatke političke, gospodarske, znanstveno-tehnološke i sigurnosne prirode koji se odnose na strane države, organizacije, političke i gospodarske saveze, skupine i osobe te ostale podatke koji su od značaja za nacionalnu sigurnost.

O spoznajama i procjenama bitnima za nacionalnu sigurnost SOA izvješćuje zakonom propisane korisnike informacija (državni vrh, ministarstva i ostala državna tijela).

SOA je dio sustava nacionalne sigurnosti i njezino djelovanje ima međuresorni karakter. SOA surađuje i dostavlja podatke i procjene nadležnim tijelima poput Ministarstva unutarnjih poslova (MUP), Ministarstva vanjskih i europskih poslova (MVEP), Državnog odvjetništva, USKOK-a, Ministarstva obrane (MORH), ministarstava financija, gospodarstva i ostalih.

U provedbi svojih zadaća SOA razvija partnerstva sa sigurnosno-obavještajnim agencijama drugih država te sudjeluje u radu međunarodnih sigurnosno-obavještajnih foruma i organizacija, a aktivna je u okviru odgovarajućih tijela NATO-a i EU.

Ovlasti

SOA je zakonom dobila posebne ovlasti koje joj omogućuju prikupljanje podataka sigurnosnog i obavještajnog značaja na više načina: komunikacijom s građanima, potraživanjem službenih podataka, primjenom tajnih mjera i postupaka, korištenjem javnih izvora, razmjenom podataka s partnerskim sigurnosno-obavještajnim službama.

Brojni su načini prikupljanja podataka. U prikupljanju podataka primjenjuje se načelo postupnosti.

Građani mogu SOA-i dati vrijedne informacije o mogućem ugrožavanju nacionalne sigurnosti. Stoga je iznimno bitno da građani imaju povjerenje u diskretan i profesionalan rad SOA-e.

Veliki broj podataka može se prikupiti iz tzv. otvorenih izvora (Internet, TV, mediji...). Širenje Interneta omogućuje pristup golemom broju javno dostupnih podataka.

SOA može prikupljati podatke i korištenjem tajnih suradnika i mjera tajnog prikupljanja podataka tehničkim sredstvima (nadzor elektroničkih komunikacija, prislušni uređaji i slično).

U prikupljanju podataka primjenjuje se načelo postupnosti. To znači da će SOA primijeniti mjere tajnog prikupljanja podataka tek kada u obradi neke sigurnosne prijetnje iscrpi redovite načine prikupljanja podataka. Ujedno, kada postoji mogućnost izbora između više mjera tajnog prikupljanja podataka, primijenit će se mjera kojom se manje zadire u Ustavom zaštićena prava i slobode.

Primjenu mjera tajnog prikupljanja podataka kojima se ograničavaju ustavna prava i slobode čovjeka i građanina odobravaju Vrhovni sud ili ravnatelj SOA-e, ovisno o vrsti mjere.

Usmjeravanje rada SOA-e

Svoje djelovanje SOA usmjerava prema onim područjima koja su u strateškim i upravljačkim dokumentima identificirana kao bitna za nacionalnu sigurnost i interese. Riječ je o dokumentima poput Strategije nacionalne sigurnosti, Nacionalne strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma i Godišnjih smjernica za rad sigurnosno-obavještajnih agencija.

Ovim dokumentima SOA dobiva smjernice djelovanja i ciljeve koje treba ostvariti. Na temelju njih planira i izvršava svoje zadaće te o svojim saznanjima povratno izvještuje korisnike.

Grafički prikaz obavještajnog ciklusa

SOA prikuplja i analizira podatke kako bi državni vrh upozorila o mogućim prijetnjama nacionalnoj sigurnosti i građanima RH.

STANJE SIGURNOSTI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Iako je stanje sigurnosti u RH u proteklom razdoblju bilo stabilno, događaji posljednjih mjeseci naznačuju sve složenije sigurnosne prilike u hrvatskom okruženju. Teroristički napadi u Europi, posebice u Francuskoj, Belgiji i BiH, povećali su rizik terorizma i za RH, a naročito nakon otmice hrvatskog državljanina u Egiptu, kao i javnih poziva tzv. Islamske države (ISIL) svojim pristašama da na području jugoistočne Europe provode terorističke napade.

Gospodarske teškoće i nezaposlenost utječu na odlazak hrvatskih građana na rad u inozemstvo, demografsko starenje stanovništva kao i na depopulaciju pojedinih područja što ima učinak i na razvojnu perspektivu RH.

Zbog malobrojnosti i slabe organiziranosti, ekstremistička scena u RH, s lijevih i desnih ideoloških polazišta, nema značajniji potencijal ugrožavanja sigurnosti. Plodno tlo za jačanje ekstremizma mogu biti i posljedice ratnih trauma te neriješenih međunacionalnih odnosa.

Iskazivanje velikosrpskog i četničkog ekstremizma na području RH zamijećeno je među mlađom populacijom što posebno zabrinjava. Međutim, prijetnja od njega je ograničena jer nema organizacijsku niti brojčanu snagu u RH.

Obavještajni interesi drugih država prema RH usmjereni su na prikupljanje podataka o sigurnosno-političkim prilikama u RH i na međusobna otvorena pitanja, kao i na podatke o RH u kontekstu hrvatskog članstva u NATO-u i EU. Uz prikupljanje podataka, obavještajni sustavi drugih država nastoje aktivno utjecati na unutarnje procese u RH.

Korupcija je i dalje izražen društveni problem koji dugoročno nagriza temelje hrvatske države, a gotovo svi oblici gospodarskog kriminala usko su povezani s korupcijom.

RH se nalazi na jednom od krakova tzv. balkanske krijumčarske rute. Regionalne kriminalne skupine povezuju se s kriminalnim skupinama u RH. Hrvatski teritorij koriste za kriminalne aktivnosti te regrutiranje pojedinaca iz hrvatskog kriminalnog miljea. Prepoznati su i pokušaji pranja novca stečenog organiziranim kriminalom.

Od rujna 2015. RH se našla na ruti migracijskog vala te je do kraja godine kroz RH prošlo više od 600.000 izbjeglica i migranata. Iako je migracijski val kroz RH prošao bez većih sigurnosnih incidenata, potvrđeno je kako je poslužio i terorističkim organizacijama za prebacivanje svojih pripadnika u Europu.

U globaliziranom svijetu svaki poremećaj u opskrbi energentima utječe i na RH, iako je Hrvatska zbog vlastitih izvora plina sigurnija i manje osjetljiva na poremećaje u opskrbi od mnogih europskih država.

RH je članstvom u EU i NATO-u uvećala sposobnosti održavanja visoke razine svoje sigurnosti. Pripadnost euroatlantskom političkom okviru donosi brojne gospodarske, političke i sigurnosne prednosti na unutarnjem i vanjskopolitičkom planu, ali, istodobno, pred RH postavlja nove izazove kroz sudjelovanje u političkim i sigurnosnim aktivnostima EU-a i NATO-a. Uz to, članstvo u EU donosi i niz izazova koji utječu na svakodnevni rad SOA-e poput lakšeg prelaska državnih granica, povećanja broja sigurnosnih provjera, većeg migracijskog pritiska, pojačanog obavještajnog interesa trećih država i potrebe za intenzivnijom međunarodnom sigurnosno-obavještajnom suradnjom.

Terorizam

Iako je razina terorističke prijetnje s islamističkih polazišta iz same RH niska, razina terorističke prijetnje se povećala za cijelu Europu pa tako i za Hrvatsku.

Proteklu godinu obilježili su teroristički napadi u Francuskoj i Belgiji, od terorističkog napada na redakciju časopisa *Charlie Hebdo* 7. siječnja 2015., pariških terorističkih napada 13. studenoga 2015., do napada u Bruxellesu 22. ožujka 2016., izravno povezanih sa širenjem terorizma s islamističkih polazišta. U veljači 2015. u Danskoj je dvoje ljudi ubijeno u napadu vatrenim oružjem inspiriran terorističkim motivima. Tunis i Turska su također pretrpjeli velike terorističke napade.

U ljeto 2015. i RH je bila meta terorističkog čina jer je u Egiptu otet hrvatski državljanin Tomislav Salopek.

Tijekom 2015. izvršeni su teroristički napadi i u BiH (napad na policijsku postaju u Zvorniku u travnju i napad na pripadnike vojske BiH u Sarajevu u studenom). Dugačka granica uz društvenu, prometnu, gospodarsku i drugu povezanost RH s BiH samo su neki od razloga pozornosti koju ovi napadi izazivaju u Hrvatskoj.

Broj pristaša radikalnog tumačenja islama u RH je mali, nekoliko desetaka osoba, a većina njih nisu pobornici terorističkih metoda djelovanja. Radikalizacija u Hrvatskoj nije poprimila šire razmjere, između ostalog, i zbog vrlo dobrog ugleda, položaja i integriteta Islamske zajednice u hrvatskom društvu.

Međutim, postojanje radikalnih islamističkih enklava u susjednim državama, kao i odlasci *džihadista* porijeklom iz tih država koji se bore u sirijskom i iračkom sukobu na strani ISIL-a i dalje zabrinjavaju.

Od 2012. godine oko 900 osoba s područja jugoistočne Europe otišlo je na područje sukoba u Siriji i Iraku. Radi se o osobama koje uglavnom potječu iz BiH, Kosova, Srbije/Sandžaka, Makedonije i Albanije. Većinom se radi o muškarcima koji odlaze u *džihad*, a u Siriji i Iraku najviše su se priključivali ISIL-u, ali i *Al Qaidinoj Al Nusra Fronti*. Među osobama koje su otišle na teritorij pod kontrolom ISIL-a ima i žena i djece.

Bilježi se i povratak *džihadista* u matične države nakon ratnih iskustava. Iako u RH trenutno nema povratnika iz Sirije i Iraka, povratak *džihadista* u susjedne države mijenja sigurnosnu situaciju, neizravno utječući i na RH. Na područje jugoistočnog susjedstva RH vratilo se oko 300 *džihadista*.

Trenutno se na području pod kontrolom ISIL-a nalazi šest osoba s državljanstvom RH, dok se jedna osoba vratila u državu u kojoj je ranije živjela. Većina njih, uz hrvatsko, ima državljanstva i drugih država. Zajedničko im je to da su prije radikalizacije odselili iz RH ili nisu ni živjeli u RH. Proces radikalizacije odvijao se u inozemstvu odakle su i otišli na teritorij pod kontrolom ISIL-a.

I kod državljana RH zabilježena je pojava da radikalizirane žene odlaze na područje tzv. Islamske države u pratnji supruga „džihadista“ ili tamo zasnivaju obitelji.

Pripadnici ISIL-a u Siriji porijeklom iz država jugoistočne Europe aktivni su i u virtualnom prostoru. Imaju vlastite web stranice unutar ISIL-ovog medijskog centra *Al-Hayat*. U video uratku *Čast je u džihadu, poruka narodima Balkana* pozvali su na terorističke napade, ubijanja i na zbacivanje vlada država jugoistočne Europe.

Isječak iz videa objavljenog 10. srpnja 2015. u kojem „džihadisti“ pozivaju na ubijanje i terorističke napade na Balkanu

Za sada nema izravne prijetnje sigurnosti RH od *džihadista* u Siriji ili povratnika, međutim ne može se isključiti prijetnja tzv. vukova samotnjaka. To su osobe koje su spremne samoinicijativno i samostalno izvršiti teroristički napad, bez potpore terorističke organizacije, a koje je vrlo teško otkriti.

Također, ostaje srednjoročna i dugoročna prijetnja da *džihadisti*-povratnici koji su vojno osposobljeni, radikalizirani i traumatizirani ratnim iskustvom, u kontaktu s terorističkim strukturama posluže kao izvršitelji ili logistika izvršenja terorističkih napada.

Jedan od sigurnosnih izazova s kojim je suočena RH je i tranzit osoba, stranih državljana, za koje postoje indicije da podupiru terorističke aktivnosti preko hrvatskog teritorija. Ovo je posebno izraženo u kontekstu migracijskog vala preko RH. Od početka migracijske krize postojale su indicije da bi se ona mogla koristiti za prebacivanje terorista u Europu, što se potvrdilo kada je utvrđeno da su pojedini počinitelji terorističkog napada u Parizu iz studenoga 2015. godine tranzitirali i preko Hrvatske u sklopu migracijskog vala.

OTMICA TOMISLAVA SALOPEKA

Tomislav Salopek otet je u Egiptu 22. srpnja 2015. oko 6,00 sati ujutro na putu iz radnog kampa Bahariya prema Kairu presretanjem službenog vozila francuske tvrtke CGG u kojem su se nalazili Salopek i vozač.

Otmicu su izvela četiri napadača u beduinskoj odjeći. Prema načinu otmice egipatske su vlasti zaključile da se radi o (u Egiptu čestoj) otmici radi otkupnine pa je istraga usmjerena u tom pravcu.

30. srpnja 2015. supruzi Tomislava Salopeka i tvrtci CGG poslana je e-mail poruka s fotografijom Tomislava Salopeka i zatražena otkupnina od 30 milijuna \$. Tvrtka CGG bezuspješno je pokušavala uspostaviti kontakt s otmičarima, što je bio indikator da se ipak ne radi o otmici radi otkupnine već o terorističkom činu.

Konačna potvrda ovih sumnji dogodila se 5. kolovoza 2015. kada je, u vrijeme međunarodne pozornosti oko otvaranja proširenog Sueskog kanala, objavljena video snimka u kojoj Salopek čita poruku upućenu egipatskim vlastima. U poruci se najavljuje Salopekovo smaknuće ukoliko ga u roku od 48 sati egipatske vlasti ne zamijene za zatočene muslimanke u egipatskim zatvorima. Odgovornost za otmicu preuzela je egipatska podružnica ISIL-a.

Odmah po saznanju o otmici, SOA je uputila djelatnike u Kairo, a korišteni su i razni oblici međunarodne sigurnosno-obavještajne suradnje. Na rekonstrukciji otmice, pronalaženju lokacije otmičara i prikupljanju podataka, uz SOA-u, intenzivno su radile domaće egipatske sigurnosne službe i partnerske službe prisutne u tom dijelu svijeta.

Unatoč svim naporima, dana 12. kolovoza 2015. objavljena je fotografija dekapitirane osobe za koju se tvrdi da je Salopek, s porukom: „Ubijen je talac jer je njegova država sudjelovala u borbi protiv Islamske države. Nakon što je istekao rok njega je napustila i egipatska i hrvatska vlast.“

SOA i dalje radi na slučaju Tomislava Salopeka, posebno kako bi se utvrdile okolnosti i počinitelji otmice te utvrdila njegova sudbina.

Ekstremizam

Ekstremističke skupine i pojedinci, s lijevih i s desnih ideoloških polazišta, imaju vrlo malen potencijal za ugrožavanje sigurnosne situacije u RH. Razlozi za to su njihova malobrojnost kao i slaba organiziranost.

Nezaposlenost, osobito mladih, uz nezadovoljstvo zbog osobnih životnih poteškoća mogu dovesti do rezignacije i razočaranja u pravni poredak što nosi i rizik pojave ekstremizma.

Pojava ekstremizma zabilježena je i kod pojedinaca koji djeluju unutar navijačkih skupina. Nasilje, ekstremistička retorika i simbolika kod dijelova pojedinih navijačkih skupina prisutni su godinama, a narušavaju sigurnosnu situaciju u RH i njezin međunarodni ugled. Glavni poticatelji ovih pojava su dobro organizirane ekstremističke frakcije unutar glavnih navijačkih skupina. Posebnu pozornost izaziva sve učestalije nasilno djelovanje ekstremnih frakcija navijačkih skupina izvan okvira sportskih događaja.

Na području desnog ekstremizma u RH kontinuirano je djelovanje pripadnika hrvatskih ograna neonacističkih i drugih sličnih organizacija. Pojedinci ekstremne desne ideološke orijentacije se međusobno povezuju, a nastoje uspostaviti kontakte s istomišljenicima u državama EU. Zbog malobrojnosti neonacističke scene u RH, njihov potencijal ugrožavanja sigurnosne situacije je vrlo malen.

S područja lijevog ekstremizma, domaće radikalne anarhističke skupine u kontaktu su s inozemnim anarho-terorističkim pojedincima i skupinama. Aktivizam ovih osoba zasad je nenasilan i uglavnom se sastoji od okupljanja i komunikacije s istomišljenicima.

Posljedice ratnih trauma i neriješenih međunacionalnih odnosa mogu biti plodno tlo za jačanje ekstremizma.

I dalje su aktivne organizacije i pristaše četničkih pokreta u državama okruženja. Pri tome postoje i kontakti prema istomišljenicima u RH te prema ostalim organizacijama i pojedincima s velikosrpskih ideoloških polazišta. Ono što zabrinjava jest da je iskazivanje velikosrpskog i četničkog ekstremizma na području RH sve više zamjećivano i među mlađom populacijom. Uz navedeno, pristaše četničkih pokreta zastupaju izrazito anti-NATO-ovske stavove.

I u 2015. godini više hrvatskih državljana sudjelovalo je u ukrajinskom sukobu kao pripadnici ukrajinskih postrojbi. Do početka 2016. godine je 19 državljana RH otputovalo u Ukrajinu s namjerom da se uključe u oružane sukobe. Početkom 2016. godine u Ukrajini se nalazilo još njih pet.

Strano obavještajno djelovanje prema Republici Hrvatskoj

Unutarnjopolitička situacija, kao i hrvatska vanjska politika, predmet su obavještajnog interesa država čiji se interesi, aktivnosti i stavovi ne podudaraju s hrvatskima.

Posljednjih godina RH je, kao članica NATO-a i EU te radi svog geopolitičkog položaja izložena obavještajnom djelovanju država koje EU i NATO percipiraju kao sigurnosnu prijetnju ili izazov. Obavještajnim djelovanjem u RH ove države nastoje doći do podataka o procesima u EU-u i NATO-u. Obavještajni djelatnici ovih država pri tome, u pravilu, djeluju kao diplomati u veleposlanstvima, a koriste i druge načine prikrivanja svog stvarnog identiteta i namjera.

Hrvatska je predmet obavještajnog djelovanja država koje EU i NATO percipiraju kao sigurnosnu prijetnju ili izazov.

U fokusu ovog stranog obavještajnog rada je prikupljanje političkih, gospodarskih, tehnoloških informacija te informacija o sudjelovanju RH u tijelima NATO i EU, kao i o hrvatskim stajalištima u regionalnim i globalnim procesima. Poseban interes predstavlja prikupljanje podataka o disonantnim stajalištima unutar EU-a i NATO-a vezanim uz krizna žarišta i energetske projekte.

U svom radu ove strane službe koriste i tzv. aktivne mjere, kojima nastoje utjecati na formiranje javnog mnijenja zloporabljujući hrvatski medijski prostor za svoje interese. Tako, primjerice, nastoje utjecati na javno mnijenje glede uloge NATO-a i EU-a u aktualnim kriznim žarištima, predstavljajući hrvatsku vanjsku politiku i hrvatske saveznike u negativnom svjetlu.

Neke se strane službe na teritoriju RH, uz navedene aktivnosti, bave i gospodarskom i industrijskom špijunažom te ih zanimaju informacije o značajnim gospodarskim projektima kao i o novim i modernim tehnologijama. Tema gospodarske špijunaže otvara nove mogućnosti za djelovanje SOA-e, poput pružanja savjetodavne potpore hrvatskim gospodarstvenicima glede suradnje s pojedinim stranim subjektima ili gospodarskim aktivnostima u inozemstvu.

Migracijski val

Veliki migracijski val prema Europi tijekom 2015. godine, kao posljedica katastrofalne sigurnosno-političke situacije u sukobima zahvaćenim državama Bliskog istoka i sjeverne Afrike ali i loše ekonomske situacije u velikom broju država Afrike i Azije, veliki je izazov globalnoj, posebice europskoj sigurnosti.

Do rujna 2015. glavnina izbjeglica i migranata išla je do EU preko Mađarske te su zaobilazili RH. Do tada je broj ilegalnih migranata u RH bio vrlo mali. U prvih devet mjeseci 2015. u RH je zabilježeno tek oko 1200 ilegalnih migranata.

Nakon zatvaranja mađarske granice prema Srbiji u rujnu, migranti su iz Srbije preusmjereni na RH, kojom je od 16. rujna do kraja 2015. godine tranzitiralo oko 600.000 migranata.

Uspostavljanjem prihvatnih centara i organiziranim prijevozom migranata spriječeno je i njihovo nekontrolirano kretanje kroz RH i uvelike je smanjena uloga krijumčarskih mreža u ilegalnom prebacivanju migranata.

Migracije, same po sebi nisu izravno sigurnosno pitanje. Međutim, pojedini aspekti migracija imaju sigurnosnu dimenziju. Nakon terorističkih napada u Europi sigurnosni rizici povezani s migracijskim pritiskom rastu. Najznačajniji rizici od nekontroliranih migracija su unutarnje nestabilnosti zbog mogućeg ne-integriranja migranata u društvo, širenje ksenofobnih pokreta i jačanje ekstremizma te slabljenje kohezije unutar EU. Uz ove postoje i drugi rizici poput rizika jačanja organiziranog kriminala u državama koje su prihvatile veliki broj migranata te radikalizacije dijela migranata od strane lokalnih islamističkih aktivista.

Eventualno gomilanje migranata u državama jugoistočne Europe, uz humanitarne, moglo bi izazvati i sigurnosne probleme, kao i aktiviranje krijumčarskih ruta za prebacivanje migranata.

Glavni pravci migracijskih ruta prema Europi

U 2015. godini je u EU preko Mediterana ušlo oko milijuna izbjeglica i migranata. Od njih milijun, više od 800.000 ušlo je u EU preko Grčke, pa dalje tzv. balkanskom rutom prema zapadnoj Europi. Preko Italije, centralnom mediteranskom rutom je u EU ušlo oko 150.000 migranata, dok je zapadnom mediteranskom rutom ušlo oko 20.000 ljudi.

Oko 4.000 osoba u 2015. godini se utopilo u pokušaju da morskim putem dođu do teritorija država EU.

Migracijska kretanja uzrokuju i druge sigurnosne, demografske, socio-ekonomske i zdravstvene izazove. Trend pojačanog migracijskog pritiska na prostor EU nastaviti će se u narednom razdoblju zbog niza čimbenika koji mu pogoduju kao što su sukobi i političke nestabilnosti, siromaštvo i nezaposlenost, klimatske promjene, dostupnost informacija te visoki profiti krijumčara ljudima.

Korupcija

Korupcija u javnoj upravi, državnim institucijama i tijelima te državnim i javnim tvrtkama jedan je od najznačajnijih izazova RH koji ugrožava funkcioniranje tržišta, gospodarski rast, smanjuje porezne izvore i oštećuje državni proračun te stvara nesigurnost i gubitak povjerenja u državne institucije. Korupcija smanjuje investicijski potencijal u RH, a odražava se i na međunarodni ugled RH i aktivnosti hrvatskih tvrtki na međunarodnom tržištu.

Korupcija neizravno negativno utječe i na nacionalnu sigurnost pa je SOA, u suradnji s drugim nadležnim tijelima, potpora u njezinoj prevenciji i suzbijanju.

Najčešći oblici korupcije u RH vezani su uz provedbe javnih natječaja za odabir najpovoljnijeg ponuđača, javne nabave, sklapanja poslova neposrednom pogodbom te prilikom izdavanja raznih oblika dozvola i suglasnosti.

Posebno zabrinjavaju pokušaji koruptivnog utjecaja na političke, pravosudne i druge procese donošenja odluka.

Procesi javne nabave su, zbog velikih financijskih iznosa i važnosti javnog sektora u nacionalnoj ekonomiji, posebno osjetljivi na koruptivne pojave i pokušaje da se netransparentnostima, malverzacijama i nezakonitostima nezakonito „izvlači“ novac na štetu državnog proračuna.

SLUČAJ IZ RADA SOA-e: KORUPCIJA – POGODOVANJE CILJANOM PONUĐAČU

Odgovorna osoba iskoristila je svoje ovlasti i organizirala raspisivanje i provođenje natječaja javne nabave za potrebe državne tvrtke, na način da je, s ciljem stjecanja znatne nepripadne materijalne koristi za sebe i druge osobe, pogodovala određenim privatnim tvrtkama i obrtima čiji su vlasnici stekli protupravnu dobit, a na štetu državne tvrtke.

Navedena osoba omogućila je vlasnicima spomenutih privatnih poslovnih subjekata kontinuirano ugovaranje poslova s državnom tvrtkom tako što im je ustupala povlaštene informacije temeljem kojih su formirali najpovoljnije ponude na javnim natječajima.

Uz to, ista osoba omogućavala je sklapanje aneksa ugovora s privatnim poslovnim subjektima kroz koje je uvećavala prethodno ugovorene cijene i u poslove uključivala druge povezane tvrtke, te je usitnjavala poslove veće vrijednosti kako bi manjim iznosima omogućila sklapanje poslova direktnom pogodbom i izbjegla obvezu raspisivanja javnog natječaja.

Novac stečen zlouporabama navedena osoba ulagala je u gradnju nekretnina na atraktivnim lokacijama, a u gradnji su sudjelovale iste povezane tvrtke i obrti.

Organizirani kriminal

Na prijetnju organiziranog kriminala uvelike utječe hrvatski prometni, gospodarski i geografski položaj. RH nalazi se na jednom od krakova tzv. balkanske krijumčarske rute na kojoj su organizirane kriminalne skupine razvile snažnu prekograničnu suradnju.

Na trendove organiziranog kriminala utječu i teška gospodarska situacija, sigurnosno nedovoljno konsolidirane države jugoistočne Europe te pritisak na tzv. balkansku rutu u kontekstu brojnih kriznih žarišta na Bliskom istoku i sjevernoj Africi.

Nastavljena je pojava korištenja hrvatskog teritorija kao utočišta pripadnicima regionalnog organiziranog kriminala, bilo da je riječ o skrivanju od suprotstavljenih kriminalnih skupina ili izbjegavanju kaznenog progona u domicilnim državama, odnosno planiranju daljnjih kriminalnih radnji. Tom prilikom koriste logističku pomoć osoba iz hrvatskog kriminalnog miljea. Takva će situacija i dalje biti prijetnja stanju sigurnosti u Hrvatskoj, zbog opasnosti od širenja kriminalnih obračuna i sukoba izvan teritorija njihovih matičnih država.

Aktivnosti istaknutih pripadnika kriminalnog miljea iz država okruženja ogledaju se i u pokušajima financijskih ulaganja na području RH s ciljem prikriivanja izvora nezakonito stečenog novca.

Potvrđeno je i sudjelovanje osoba iz RH i okruženja u krijumčarskim kanalima kokaina iz Južne Amerike prema Europi, odnosno njihova dobra pozicioniranost među južnoameričkim kriminalnim skupinama.

Nestabilna sigurnosna situacija na području Bliskog istoka i Afrike, ali i Ukrajine, uzrokuje povećanu potražnju oružja i vojne opreme ilegalnim kanalima, što su prepoznali pripadnici kriminalnog miljea kao profitabilnu aktivnost.

Energetska sigurnost

Energetska sigurnost nije samo ekonomska kategorija. Energenti se često koriste kao sredstvo za postizanje vanjskopolitičkih ciljeva pa je energetska sigurnost i važno političko pitanje koje duboko zadire u zaštitu nacionalnih interesa. RH ima dobre geopolitičke preduvjete za regionalno i europsko pozicioniranje te svoj geografski položaj može kapitalizirati poboljšavanjem vlastite energetske sigurnosti i pretvaranjem u bitno energetske čvorište.

Realizacija Jadransko-jonskog plinovoda (IAP), s opskrbom plinom iz planiranog LNG terminala na Krku na sjeveru i iz Transjadranskog plinovoda (TAP) na jugu, doprinijela bi jačanju energetske sigurnosti država u okruženju.

Karta planiranih plinovoda koji prolaze jugoistočnom Europom

Kibernetički (cyber) izazovi

U svijetu u kojem se sve više procesa odvija u kibernetičkom prostoru, prijetnje iz njega postaju sve izraženije i za RH. Mogućnosti djelovanja u kibernetičkom prostoru kojim se utječe na sigurnost koriste brojni akteri, od država do pojedinaca.

Sve veće oslanjanje na komunikacijsku i informacijsku infrastrukturu povećavaju ranjivost društava na njihovo ugrožavanje.

Hakerski napadi motivirani raznim razlozima, od stjecanja slave do prikupljanja podataka svakodnevno se događaju, a sve su brojniji pojedinci i skupine koji aktivistički djeluju na Internetu koristeći hakerske metode (tzv. haktivisti), a motiv im je ideološki.

Teroristi i ekstremisti koriste kibernetički prostor za širenje svojih ideja, edukaciju, regrutaciju i komunikaciju.

Kibernetički kriminal je u usponu, a kriminalci sve više prihvaćaju kibernetički prostor kao mjesto svog djelovanja.

Kako je RH članica EU-a i NATO-a, za očekivati je da će prijetnje iz kibernetičkog prostora jačati i biti još sofisticiranije. Iskustva drugih članica pokazuju da se ovakve kampanje u

kibernetičkom prostoru mogu koristiti i za sabotažu, destrukciju ili kao dodatni oblik informacijskog ratovanja u sklopu tzv. hibridnog ratovanja.

Demografski izazovi

Iako veza između demografije i nacionalne sigurnosti nije uvijek pravocrtna i jasna, dinamika određenih demografskih kategorija, samostalno ili u sinergiji s drugim faktorima, utječe na sigurnosno-političke procese. Radi tog utjecaja, SOA je analitički obradila povezanost demografskih kretanja i nacionalne sigurnosti.

Suvremena obilježja stanovništva Hrvatske ukazuju na naglašeno negativnu demografsku strukturu i trendove demografskih procesa čiji nastavak će se odraziti na društveno-gospodarski razvoj RH i u dugoročnom razdoblju. Nastavak postojećih demografskih trendova (vrlo nizak fertilitet, depopulacija, negativan saldo migracija, poremećaj dobne strukture stanovništva) značajno će povećavati izazove s kojima se suočava hrvatsko društvo.

Migracijski procesi prema EU dodatno će utjecati na demografsku dinamiku hrvatskog i europskog društva. U 2014. godini, u EU je živjelo 19,6 milijuna ljudi koji nisu državljani članica EU-a, dok je 33,5 milijuna ljudi koji žive u EU rođeno izvan EU. Također, 14,3 milijuna državljana članica EU živi izvan svoje matične države.

Ratni zločini

SOA kontinuirano radi na utvrđivanju lokacija pojedinačnih i masovnih grobnica osoba nestalih tijekom Domovinskog rata, prikuplja podatke o ratnim zločinima, kao i boravištu osoba koje se nalaze u bijegu od kaznene odgovornosti zbog ratnog zločina. Pri tome ključnu ulogu ima suradnja SOA-e s građanima koji imaju saznanja o nestalim osobama i mogućim grobnicama.

Odgovor na suvremene sigurnosne izazove zahtijeva intenzivnu međunarodnu sigurnosno-obavještajnu suradnju.

STANJE SIGURNOSTI U OKRUŽENJU REPUBLIKE HRVATSKE

Ilustracija sigurnosnih izazova u širem okruženju Republike Hrvatske

Sigurnosne prilike u jugoistočnom susjedstvu Republike Hrvatske

Iako nedovoljno politički, sigurnosno i gospodarski konsolidiran, prostor jugoistočnog susjedstva ne predstavlja značajniju izravnu sigurnosnu prijetnju za RH, ali se brojni sigurnosni izazovi iz jugoistočnog susjedstva prelijevaju prema RH.

Bez obzira na izazove s kojima se suočavaju države na tom području, oni nisu takve prirode da bi mogli izazvati veće oružane sukobe. Međutim, moguće je izbijanje nemira i incidenata te političkih kriza koji bi mogli ugroziti gospodarske, političke i sigurnosne interese RH ili interese hrvatskog naroda u državama jugoistočne Europe.

Na području jugoistočne Europe nastavlja se jačanje islamističkog ekstremizma. Rast prihvaćanja radikalnog tumačenja islama dodatno osnažuje izrazito loša ekonomska situacija i pojava vjerskih „autoriteta“ kojima su ova tumačenja prihvatljiva. Javni pozivi pripadnika ISIL-a

na počinjenje terorističkih djela na području jugoistočne Europe i šire te povratak *džihadista* s ratišta u Siriji i Iraku predstavljaju ozbiljnu prijetnju.

Isječak iz video uratka objavljenog 10. srpnja 2015. „Mi smo islamski hilafet – kasida“ u kojem ISIL „najavljuje“ širenje tzv. Islamske države na države jugoistočne Europe, uključujući i Hrvatsku

Dugoročno, dio prostora jugoistoka Europe na koji se vraćaju *džihadisti*-povratnici mogao bi postati utočište za međunarodne terorističke grupe, što bi im omogućilo lakše i efikasnije pozicioniranje u zapadnoeuropskim državama.

Jugoistočno susjedstvo RH opterećeno je i teškim gospodarskim stanjem uz još neizgrađene institucije te visoki stupanj korupcije i političkog klijentelizma, a sporost u reformama onemogućuje brži napredak u euroatlantskim integracijama. To uzrokuje jačanje utjecaja čimbenika koji se protive euroatlantskim integracijama.

Aktivna nazočnost međunarodne zajednice i dalje predstavlja određeni faktor stabilnosti. Iako je i dalje dominantan euroatlantski utjecaj na tom području, otvoren je prostor utjecaju drugih globalnih i regionalnih aktera.

Gospodarsko i socijalno stanje i nadalje je vrlo nepovoljno što rezultira nezadovoljstvom stanovništva i prosvjedima, iseljavanjem, pogoršavanjem financijske situacije i sve većim zaostajanjem u odnosu na EU.

Države jugoistočnog susjedstva u ovakvim okolnostima predstavljaju pogodnu podlogu za nastavak pojava poput korupcije, organiziranog kriminala, ilegalne trgovine, širenja nacionalnog i vjerskog radikalizma i ekstremizma.

Migracijski val dodatno je opteretio države jugoistočnog susjedstva koje nemaju smještajnih, organizacijskih ni financijskih kapaciteta za trajnije zbrinjavanje većeg broja migranata, pa bi

moguće stvaranje „džepova“ s većim brojem migranata bio značajan izazov za te države, a moguće je i otvaranje regionalnih krijumčarskih mreža i korupcije na granicama. Migracijski val povećava rizik od korištenja migracijskih ruta za krijumčarenje raznih ilegalnih roba.

Sigurnosne prilike u susjedstvu obilježava i nastavak javnog djelovanja velikosrpskih ekstremističkih organizacija te pojava novih, uz pojave povijesnog revizionizma. Njihovo djelovanje obilježavaju i stavovi protiv NATO-a i EU-a. Zabilježeno je i priključivanje pripadnika četničkih pokreta proruskim postrojbama u ukrajinskom sukobu.

Akcije policijskih i pravosudnih tijela u državama jugoistočnog susjedstva utjecale su na djelomično presijecanje krijumčarskih aktivnosti i razbijanje pojedinih kriminalnih skupina. Rezultat takvih aktivnosti su obračuni unutar kriminalnog miljea, a kriminalci iz država jugoistočnog susjedstva utočište nerijetko pokušavaju pronaći u RH. Stoga se pojačava mogućnost prelijevanja obračuna iz ovih država na hrvatski teritorij.

Krijumčarenje oružja koje se odvija iz područja jugoistočne Europe prema državama EU ponajviše je vezano uz oružje zaostalo iz ratova 1990-ih, kao i iz skladišta oružja nad kojima nema adekvatnog nadzora u pojedinim državama.

Na sigurnosnu situaciju utječe i povećani rizik od korištenja jugoistoka Europe kao tranzitnog područja za krijumčarenje oružja za masovno uništavanje (kemijsko, biološko, radiološko i nuklearno oružje te njegove komponente).

Opasnost od širenja oružja za masovno uništavanje posebice je izražena u kontekstu korištenja ove vrste naoružanja u sukobima u Siriji i Iraku.

Pojas nestabilnosti u europskom okruženju

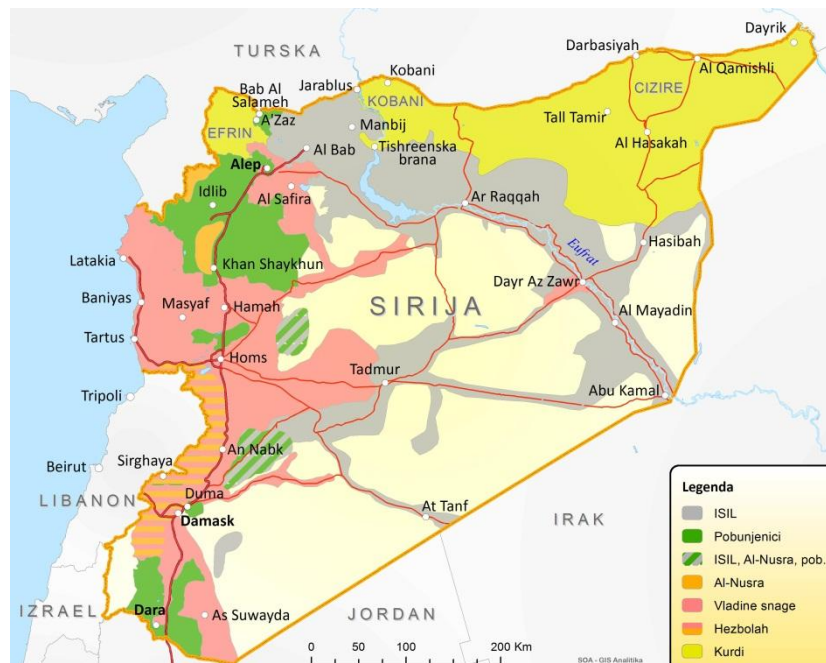
Europske države suočavaju se s pojasom nestabilnosti koji se proteže od sjeverne Afrike, preko Bliskog istoka do rusko-ukrajinske granice. Ovaj pojas izvorište je za brojne sigurnosne izazove poput kriznih žarišta, širenja terorizma i *džihadističkih* pokreta, migracija, ekstremizma, organiziranog kriminala te otvorenih regionalnih oružanih sukoba.

Sigurnosne prilike u tom pojasu u najvećoj mjeri obilježavaju destabilizacijski učinci sirijsko-iračke, libijske i ukrajinske krize, dosad nezabilježene migracijske krize te sve većeg broja terorističkih napada radikalnih islamista povezanih s ISIL-om, kao i značajnog broja *džihadista*-povratnika iz sirijsko-iračkog sukoba u matične države.

Aktualna krizna žarišta na području sjeverne Afrike i Bliskog istoka neće biti riješena u idućem kratkoročnom razdoblju te će i nadalje predstavljati izvorište brojnih sigurnosnih izazova, prijetnji i rizika.

Veliki migracijski val prema Europi, kao posljedica katastrofalne sigurnosno-političke situacije u sukobima zahvaćenim državama Bliskog istoka i sjeverne Afrike, ali i loše ekonomske situacije u velikom broju država Afrike i Azije, veliki je izazov globalnoj, posebice europskoj sigurnosti. Tim više jer je potvrđeno kako je ISIL iskoristio migracijske rute za ubacivanje svojih pripadnika na europski teritorij.

U kontekstu migracijskog fenomena identificirana je i suradnja kriminalnih i terorističkih skupina koja povećava sigurnosni rizik za europske države.

Karta područja sukoba u Siriji u prvoj polovici 2016. godine

Stanje u Siriji i Iraku i dalje je vrlo teško i svakodnevne borbe se nastavljaju bez izglednog skorog rješenja sukoba. Ova krizna žarišta postala su baza terorističkih skupina poput ISIL-a i *Al Nusre*. Kao posljedica prelijevanja krize, tijekom 2015. godine dogodili su se brojni teroristički napadi u Siriji i Iraku susjednim državama poput Turske i Libanona.

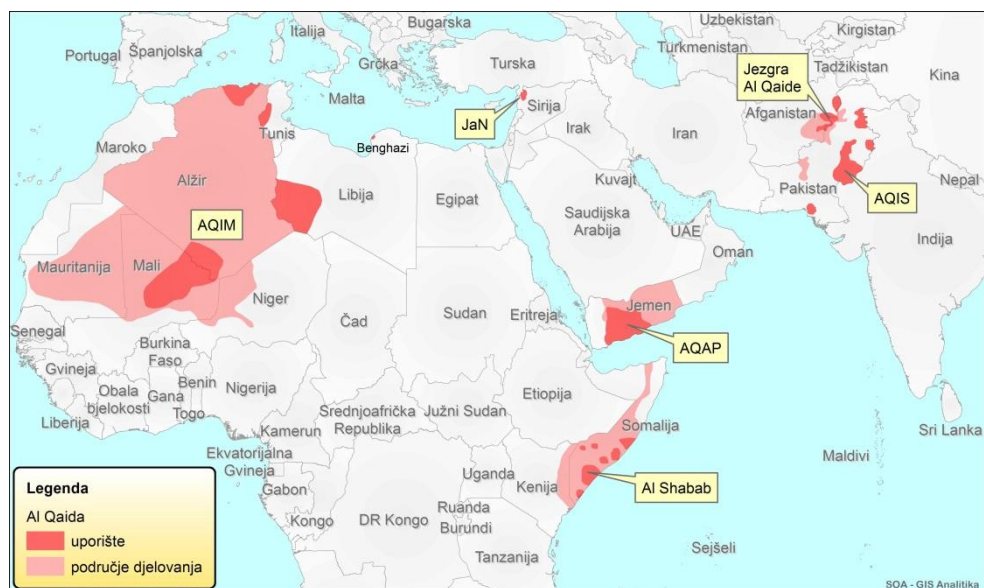
Uz protuterorističku koaliciju u Iraku i Siriji predvođenu SAD-om, Rusija je snažno vojno intervenirala u sirijsku krizu čime se dodatno zakomplicirala situacija na Bliskom istoku. Pogoršanje odnosa između Irana i Saudijske Arabije vodi daljnjem produbljivanju sunitsko-šijitskog suparništva čija bi eskalacija imala ogromne posljedice na cijelu regiju, ali i šire. Razvoj događaja u Siriji i Iraku bitno utječe i na interese Turske.

Jemen je i dalje u kaosu građanskog rata preko kojeg se prelamaju interesi regionalnih sila i sunitsko-šijitski sukob. Saudijska Arabija predvodi koaliciju arapskih država koja je vojno intervenirala u tamošnji sukob. Ratni kaos u Jemenu koriste *Al Qaida* i ISIL za učvršćivanje svojih pozicija na Arapskom poluotoku.

Krizna žarišta, uz suparništva glavnih regionalnih aktera i djelovanje terorističkih skupina prijetu daljnjim prelijevanjem sukoba na druge država regije, predstavljaju prijetnju stabilnosti i teritorijalnoj opstojnosti multietničkih država regije te povećavaju terorističku prijetnju.

ISIL je od *Al Qaide* preuzeo ulogu predvodnika globalnog *džihadističkog* pokreta te i dalje uspješno privlači velik broj stranih boraca. ISIL nastavlja s priznavanjem terorističkih skupina koje su joj prisegnula na lojalnost za svoje podružnice-provincije. Najaktivnije su podružnice na Sinaju (Egipat) i u Libiji.

Unatoč usponu ISIL-a i gubitku brojnih zapovjednika, *Al Qaida* ostaje istaknuta teroristička prijetnja. I dalje su prisutni u različitim dijelovima svijeta. Primjerice, podružnice *Al Qaide* su i *Jabhat al Nusra*, poznata kao *Al Nusra Front* s naoružanim postrojbama u Siriji te somalijski *Al Shabab* koji je odgovoran za brojne terorističke napade u istočnoj Africi.

Područja na kojima djeluje Al Qaida

Teroristički napadi u Tunisu, Francuskoj i Belgiji te rušenje ruskog civilnog zrakoplova u Egiptu pokazuju kako ISIL ima kapacitete izvođenja složenih i koordiniranih napada s velikim brojem civilnih žrtava. *Džihadisti*-povratnici iz europskih država koji se u velikom broju vraćaju sa sirijsko/iračkog ratišta te mladi koji su ciljana skupina agresivne islamističke promidžbe sigurnosni su izazov i za RH.

Libija, u kojoj traju sukobi brojnih milicija, a središnja vlast nema nadzor nad teritorijem, postaje novo uporište ISIL-a. Broj njihovih pripadnika u Libiji raste, poglavito iz sjevernoafričkih država. Jačanje ISIL-a u Libiji prijetnja je i susjednim državama, koje ne mogu kontrolirati duge pustinjske granice s Libijom.

Prisutnost ISIL-a u Libiji u prvoj polovici 2016. godine

Prostor od Malija i Nigerije, preko Libije do Somalije obilježen je nestabilnošću, djelovanjem radikalnih islamističkih skupina, teškim gospodarskim prilikama i migracijama stanovništva. Isti taj neprekinuti prostor omogućio je formiranje ruta za prebacivanje naoružanja i fizičku komunikaciju *džihadističkih* skupina.

Brojni teroristički napadi tijekom 2015. izvedeni na području država sjeverne Afrike, poput Tunisa i Egipta, imaju velike negativne posljedice na tamošnja gospodarstva, posebice na turistički sektor. To će dodatno usporiti njihov gospodarski napredak čime se stvaraju preduvjeti za širenje siromaštva, nezadovoljstava a time i većeg migracijskog pritiska prema Europi, kao i jačanja ekstremizma.

U Aziji jačaju aktivnosti terorističkih organizacija na području država srednje Azije, Afganistana i Pakistana, a aktivne su i na području Kavkaza.

Pojedinačni teroristički napadi koje provode pojedinci tzv. vukovi samotnjaci inspirirani propagandom ISIL-a događaju se povremeno i u najudaljenijim krajevima od kriznih žarišta, poput napada u SAD-u, Kanadi i Australiji.

Nastavlja se i rast uporabe interneta i društvenih mreža u terorističke svrhe. ISIL više i efikasnije od bilo koje terorističke organizacije dosad koristi suvremena sredstva komunikacije i promidžbe za privlačenje novih članova u svoje redove i za pozive svojim članovima/simpatizerima na izvršenje terorističkih napada.

Rusija se godinama protivi širenju NATO-a i EU prema istoku Europe i nastoji zadržati svoju zonu utjecaja što dalje od svojih granica.

U ovakvim okolnostima članice NATO-a veći fokus stavljaju na jamstva kolektivne obrane koje Savez pruža.

Ukrajinska kriza, koja je dovela do najozbiljnijeg zahlađenja odnosa između Rusije i Zapada od kraja Hladnog rata, nije razriješena jer sukobljene strane, unatoč mehanizmu mirnog rješavanja sukoba (Minski sporazum, OESS) i održavanja krhkog primirja, nisu blizu postizanju trajnog dogovora o političkom rješenju konflikta. Rusko-ukrajinski odnosi su se nastavili pogoršavati što se očitovalo uvođenjem uzajamnih sankcija, dok se Krim sve više politički, gospodarski i energetski integrira u Rusiju. Izjednačenost u vojnoj snazi ukrajinske vojske i proruskih pobunjenika i postojanost linije razgraničenja od veljače 2015. upućuje na „zamrzavanje“ sukoba.

U pojasu država oko Rusije postoje i drugi „zamrznuti“ sukobi, poput onih u Moldovi, Gruziji i Azarbejdžanu. Njihov status je neriješen, a potencijalno mogu prerasti u krizna žarišta ili otvorene sukobe.

Narušeni odnosi Rusije i Zapada snažno su utjecali na globalnu energetska sigurnost. Sankcije Zapada uz pad cijena nafte i prirodnog plina utjecale su na slabljenje ruske ekonomije. Pad cijena nafte negativno se odrazio i na proračune mnogih drugih zemalja izvoznica nafte te se mogu očekivati daljnje političke nestabilnosti ako cijena ostane niska.

Prošla godina obilježena je daljnjim smanjivanjem značaja Ukrajine kao tranzitnog pravca za ruski plin iako je plinovodni projekt Turski tok zamrznut nakon što je Turska oborila ruski vojni zrakoplov u studenom 2015. godine.

Rusko-turski odnosi, nakon ruske intervencije u Siriji na strani Asadova režima, ozbiljno su narušeni, pa je zamrzavanje Turskog toka posljedica tih odnosa.

Ukidanje sankcija Iranu, nakon postizanja sporazuma o njihovom nuklearnom programu, donosi novu političku i gospodarsku dinamiku u međunarodnim odnosima s globalnim učinkom.

SOA svojim analizama
državnom vrhu osigurava
podlogu za donošenje
informiranih odluka u
zaštiti nacionalne
sigurnosti i interesa RH.

RAD SOA-e U BROJKAMA

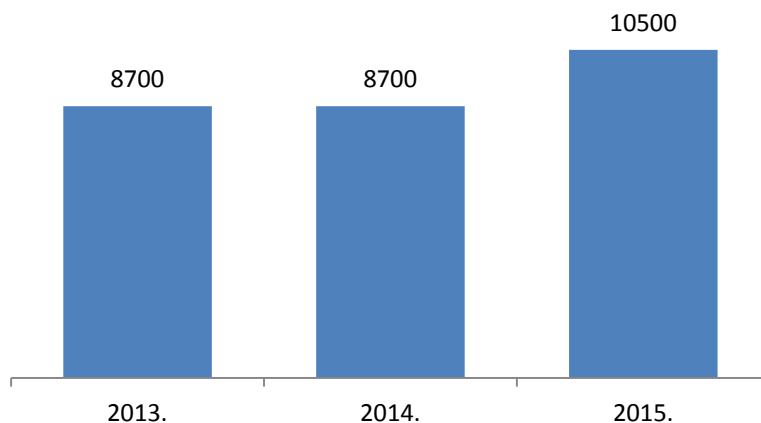
Analitički uradci i informacije

Sigurnosno-obavještajne analize i informacije glavni su „proizvod“ SOA-e. Analitičkim uradcima SOA stalno izvješćuje državni vrh o važnim temama koji mogu utjecati na nacionalnu sigurnost. Na ovaj način SOA podupire državni vrh u donošenju odluka bitnih za nacionalnu sigurnost i interese.

SOA je tijekom 2015. godine korisnicima uputila oko 10500 sigurnosno-obavještajnih informacija.

SOA je tijekom 2015. državnom vrhu (Predsjednici RH i Vladi RH) uputila po oko 300 raznih analitičkih uradaka.

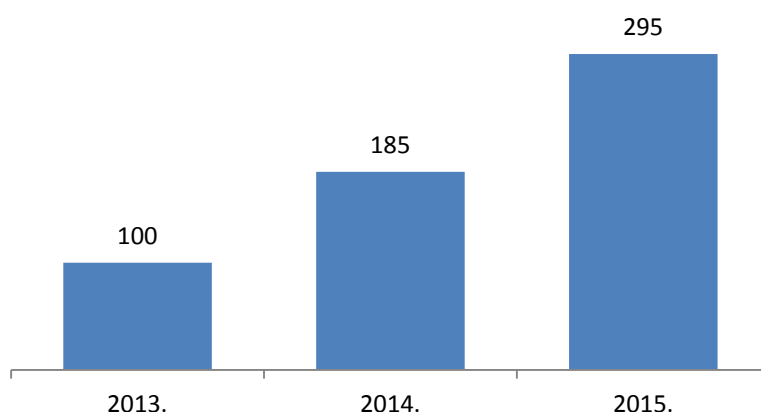
Uz državni vrh, SOA o svojim saznanjima izvješćuje i druga tijela, poput Hrvatskog sabora, Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost, Državnog odvjetništva, MUP-a i drugih ministarstava čime podupire rad i drugih tijela u zaštiti nacionalne sigurnosti. SOA je ukupno u 2015. korisnicima uputila oko 10500 različitih sigurnosno-obavještajnih informacija.

Okvirni broj sigurnosno-obavještajnih informacija upućenih korisnicima po godinama

Odgovori na sve složenije transnacionalne izazove zahtijevaju međunarodnu razmjenu informacija. SOA svakodnevno surađuje i razmjenjuje sigurnosno-obavještajne informacije s međunarodnim partnerima: partnerskim sigurnosno-obavještajnim službama i odgovarajućim tijelima u sklopu EU-a, NATO-a i multilateralnih foruma kojih je SOA članica.

Međunarodna razmjena bitno se unaprijedila nakon ulaska RH u euroatlantske integracije i s njima povezana multilateralne sigurnosno-obavještajne forume. Tako je primjerice od 2013. godine SOA utrostručila broj informacija koje upućuje u odgovarajuća tijela EU.

Indeks broja izlaznih informacija koje je SOA uputila u tijela EU (2013. godina = 100)

Osim prikupljanja podataka od značaja za nacionalnu sigurnost, SOA provodi i brojne druge aktivnosti. Riječ je o aktivnostima koje su usmjerene na jačanje sigurnosnog okvira u kojem djeluju institucije RH, poput sigurnosnih provjera te protuobavještajne zaštite i sigurnosti šticećenih osoba.

Sigurnosne provjere

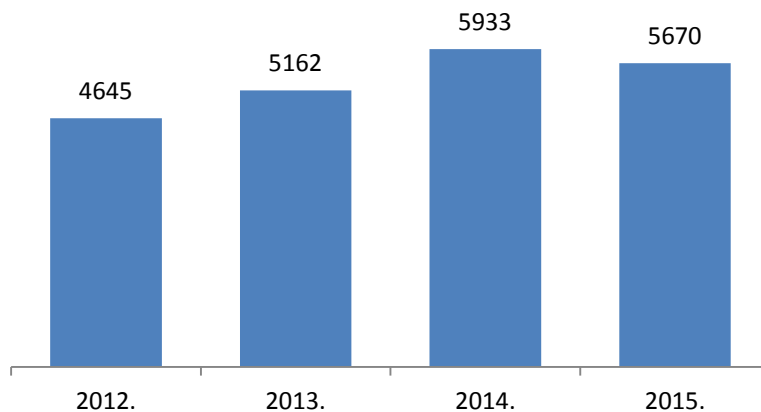
Sigurnosna provjera je postupak kojim nadležna tijela utvrđuju postojanje sigurnosnih zapreka za fizičke i pravne osobe. Postupak provodi nadležna sigurnosno-obavještajna agencija. SOA provodi sve sigurnosne provjere osoba u civilnom sektoru.

Sigurnosne provjere dio su preventivnog rada SOA-e s ciljem jačanja sigurnosti organizacija, odnosno sprječavanja da pojedinci za koje postoje sigurnosne zapreke dođu u dodir s osjetljivim podacima ili obnašaju dužnosti na kojima mogu nanijeti štetu sigurnosti i interesima RH.

*SOA je u 2015. godini obavila
5670 sigurnosnih provjera.*

Provođenje sigurnosnih provjera ustrojeno je prema standardima NATO-a i EU-a. S obzirom na to da se postupkom sigurnosne provjere ulazi i u osobne podatke građana, uspostavljena je transparentna procedura regulirana Zakonom o sigurnosnim provjerama.

U 2015. godini dostavljeno je ukupno **5670** izvješća o provedenim sigurnosnim provjerama.

Broj izvješća o provedenim sigurnosnim provjerama u razdoblju od 2012. do 2015. godine

U ukupnom broju sigurnosnih provjera, njih 5010 bilo je za stjecanje uvjerenja (certifikata) za pristup klasificiranim podacima određenih stupnjeva tajnosti, temeljem zahtjeva UVNS-a i VSOA-e. Uz njih, provedeno je i 660 temeljnih sigurnosnih provjera po zahtjevima Vlade RH, Hrvatskoga sabora, MVEP-a, Vrhovnoga suda, MUP-a, VSOA-e, DORH-a, Carinske uprave Ministarstva financija i drugih nadležnih tijela, kao i za potrebe SOA-e.

Na temelju podataka prikupljenih u postupku provođenja sigurnosnih provjera SOA je za 111 osoba dala negativno mišljenje, odnosno postojanje sigurnosnih zapreka.

Tijekom 2015. godine provedeno je i 29 sigurnosnih provjera za pravne osobe radi ishođenja certifikata poslovne sigurnosti, a na temelju zahtjeva UVNS-a.

„Pozivamo mlade, obrazovane i motivirane osobe, željne profesionalnih izazova i rada za opće dobro, da se kandidiraju za posao u SOA-i. Mi im jamčimo zahtjevan i kompetitivan postupak selekcije i jednake šanse za sve.“

UPRAVLJANJE SOA–om

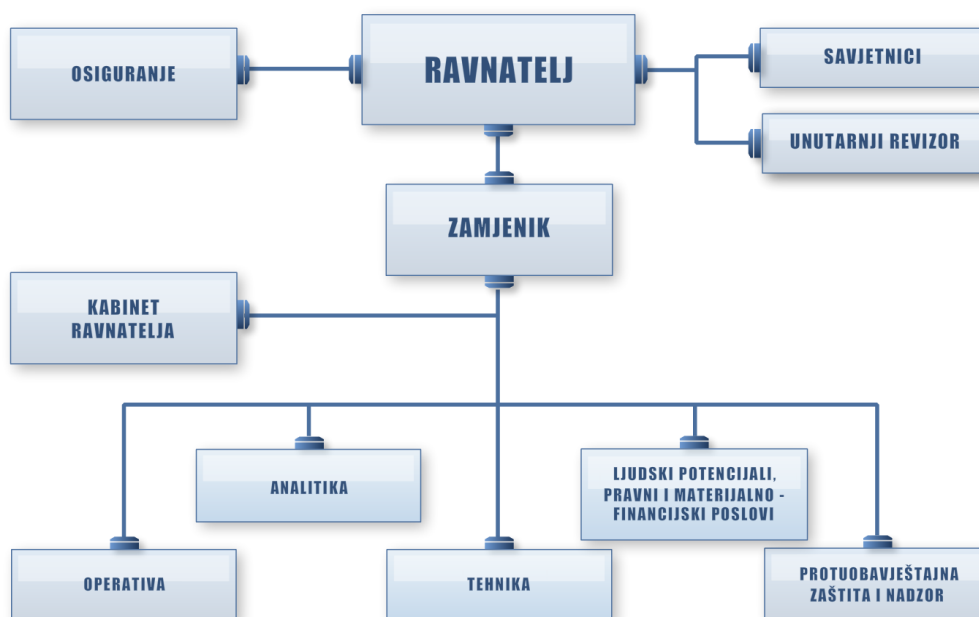
Organizacija i ustroj

Rad SOA-e vodi se i usmjerava iz sjedišta u Zagrebu, dok se operativni poslovi provode prvenstveno putem deset regionalnih centara.

Na čelu SOA-e je ravnatelj kojeg supotpisom imenuju Predsjednik/ca RH i predsjednik Vlade RH.

Rad u sjedištu SOA-e odvija se u ustrojstvenim jedinicama zaduženim za:

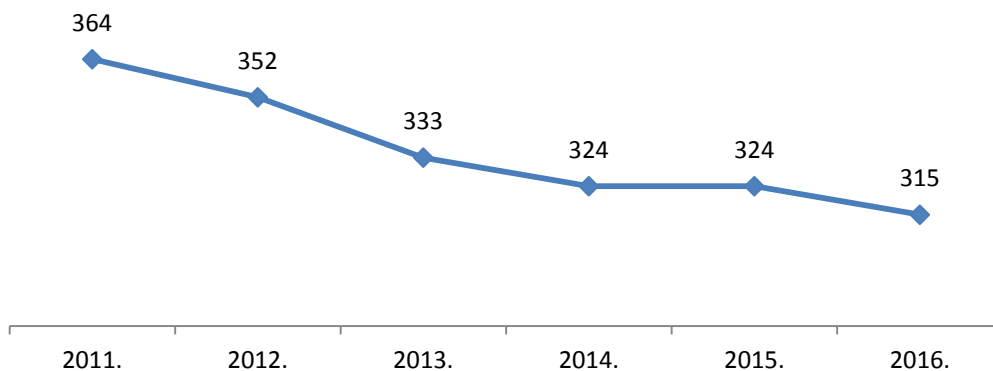
- prikupljanje podataka (operativa)
- obradu i analizu podataka i dokumentaciju (analitika),
- posebne tehnologije, informatiku i komunikacije (tehnika),
- protuobavještajnu zaštitu i nadzor (unutarnji nadzor) i
- ljudske potencijale, pravne i materijalno-financijske poslove.

Shema ustroja SOA-e

Transparentnost proračuna

Proračun SOA-e u 2015. godini iznosio je oko 324 milijuna kuna, što je oko 40 milijuna kuna manji proračun u odnosu na 2011. godinu. Za 2016. godinu odobreni proračun SOA-e iznosi oko 315 milijuna kuna, dok se u projekcijama za 2017. godinu planira proračun u iznosu od 320 milijuna kuna. Stabilna razina financiranja omogućuje pouzdanije planiranje rada i razvoja sposobnosti u dužem vremenskom razdoblju.

Kretanje proračuna SOA-e od 2011. do 2015. u milijunima kuna

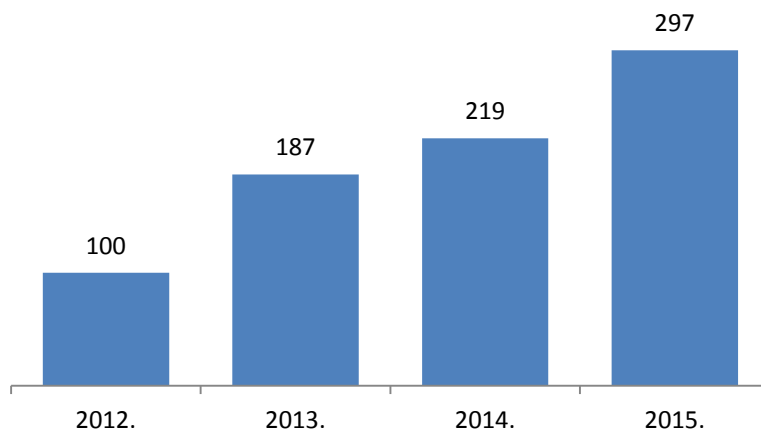
Podaci o materijalno-financijskom poslovanju SOA-e su, temeljem zakona, tajni. Osjetljivost sigurnosno-obavještajne djelatnosti zahtijeva zaštitu svih područja rada. Proračun je segment cijele djelatnosti i nije izuzet od potrebe štíćenja. Detaljna struktura proračuna može odati kakva se oprema nabavlja, tko su dobavljači, na kojem tehnološkom području se SOA razvija i slično, što može otežati njezin rad. Primjerice, nabavka nekog tehnološkog sredstva nadzora može potaknuti kriminalne ili terorističke skupine na prilagodbe kojima će se moći zaštititi od primjene tog sredstva.

U strukturi proračuna SOA-e najveći udio čine izdaci za zaposlene te tekući izdaci potrebni za redovito svakodnevno funkcioniranje.

U cilju daljnjeg razvoja sposobnosti SOA-e, osobita pozornost se posvećuje odgovarajućoj alokaciji sredstava namijenjenih razvoju i modernizaciji. Iznos za razvoj i modernizaciju se, sukladno Planu razvoja SOA-e, povećava, a u zadnje tri godine on je utrostručen.

SOA je u četiri godine (2012.-2015.) utrostručila ulaganja u razvoj i modernizaciju.

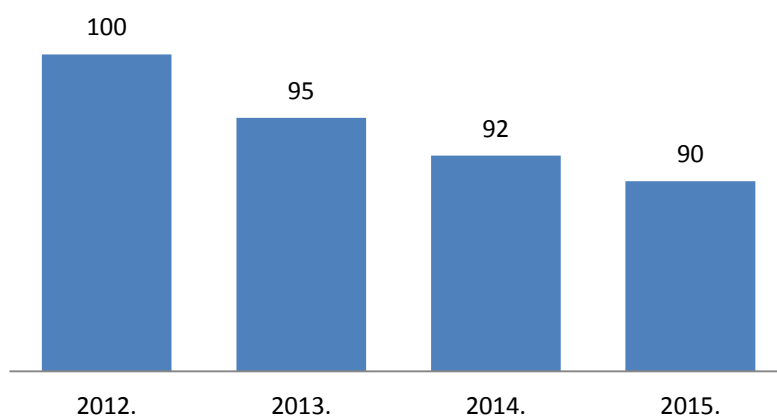
**Indeks povećanja ulaganja u razvoj i modernizaciju
(izvršenje proračuna, 2012. = 100)**

Povećanje rashoda za razvoj i modernizaciju od 2012. do 2015. godine

Kako bi se oslobodila potrebna financijska sredstva za razvoj i modernizaciju, SOA je u proteklih nekoliko godina provela racionalizacije troškova. SOA je od 2012. godine rashode za zaposlene smanjila za 10%.

**Indeks smanjenja rashoda za zaposlene
(izvršenje proračuna, 2012. = 100)**

Smanjenje rashoda za zaposlene od 2012. do 2015. godine

Upravljanje ljudskim potencijalima

Kvaliteta rada SOA-e ponajviše ovisi o sposobnostima, znanjima i vještinama zaposlenika. Tehnološki napredak i oslanjanje na moderne tehnologije nisu umanjili važnost ljudskog čimbenika u uspješnosti sigurnosno-obavještajnog rada.

Djelokrug poslova SOA-e zahtijeva zaposlenike različitih specijalnosti i profila za popunjavanje radnih mjesta poput analitičara, operativaca i stručnjaka za kadrovske, pravne i financijske poslove te osoblja potpore (djelatnici na osiguranju, administrativni tajnici i slično).

Žene čine 40% zaposlenika SOA-e i obavljaju poslove u svim područjima rada.

S obzirom na specifičnost posla koji obavljaju, ali i rizike i opasnosti kojima su izloženi, SOA je dužna štititi identitet svojih zaposlenika.

IVANA – TAJNA PRATNJA

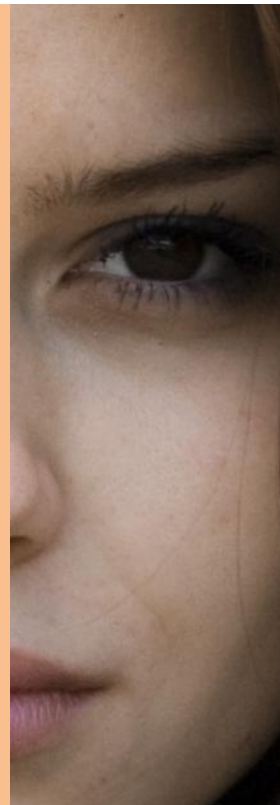
Ja sam Ivana i radim kao operativna djelatnica u tzv. tajnoj pratnji SOA-e. Moj posao je fizičko praćenje osobe od interesa za SOA-u, bez da ta osoba zna ili primijeti da ju se promatra.

Tajna pratnja zahtijeva strpljivost i upornost. Radi se o jedinstvenom, uzbudljivom i nepredvidivom poslu u kojem se morate kretati neprimjetno utopljeni u okoliš u kojem se nalazite. Treba biti spreman za duge trenutke čekanja i nagle skokove u uzbuđenje. Tada je ključno ostati smiren i fokusiran i obaviti zadaću profesionalno.

Ovaj posao nema uvijek fiksno radno vrijeme i zadaci često traže osobnu fleksibilnost.

Naše operacije znaju biti složene i duge, zato je timski rad u tajnom praćenju osnova dobrog rada.

Obavljajući svoj posao dajem doprinos u očuvanju sigurnosti našeg društva.

Broj i struktura zaposlenika SOA-e

Točan broj zaposlenika SOA-e tajn je podatak. No, ukupan broj zaposlenika SOA-e sličan je broju zaposlenika u drugim usporedivim službama razvijenih europskih država.

SOA je zadnjih godina, sukladno Planu razvoja, racionalizirala strukturu zaposlenika kako bi se oslobodila financijska sredstva za ambiciozne projekte tehnološkog razvoja i modernizacije te obrazovanja, a da ti procesi nisu utjecali na kvalitetu operativnog i analitičkog rada SOA-e. Pri tome se vodilo načelom da se za dvojicu zaposlenika koji napuste SOA-u primi jedan novi zaposlenik.

Novi zaposlenici se primaju u službu slijedom potreba za popunom konkretnih radnih mjesta, a temeljem planova i prioriteta prijma za određenu godinu.

Žene čine 40% zaposlenika SOA-e. One imaju ista prava, mogućnosti i obveze kao i njihovi muški kolege.

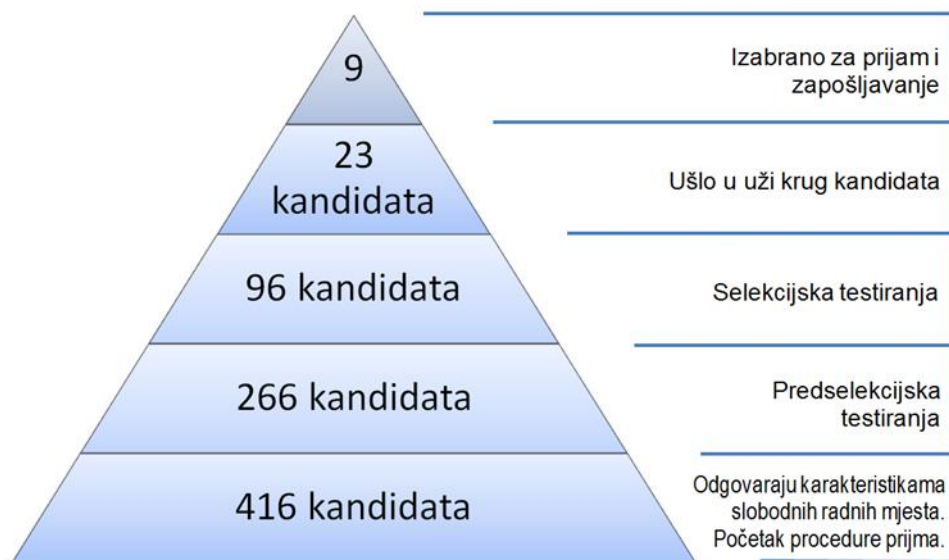
Na rukovodećim mjestima ima 23% žena, dok je na višim i čelnim radnim mjestima u sjedištu SOA-e raspoređeno 35% žena. SOA će i nadalje voditi aktivnu politiku osnaživanja uloge žena u sigurnosno-obavještajnom sektoru.

Zapošljavanje u SOA-u

SOA tijekom cijele godine zaprima životopise osoba zainteresiranih za zapošljavanje. Životopisi se većinom zaprimaju putem e-mail adrese zaposlenje@soa.hr. U pronalaženju odgovarajućih kandidata SOA surađuje s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, kao i s hrvatskim akademskim i obrazovnim institucijama.

Osobe zainteresirane za rad u SOA-i mogu svoje životopise poslati na e-mail adresu zaposlenje@soa.hr

Sukladno planu zapošljavanja, za popunu svakog radnog mjesta primjenjuje se propisana procedura i odgovarajući kriteriji. Za svako radno mjesto se, u postupku selekcije, odabiru oni kandidati čije kvalifikacije i rezultati testiranja najviše odgovaraju traženom profilu.

Prikaz postupka prijma po fazama s brojem kandidata u svakoj fazi za odabir ukupno 9 kandidata

Izobrazba i obuka

SOA, sukladno Planu razvoja, ulaže velike napore u izobrazbi i obuci svojih zaposlenika. Tako je različitim programima izobrazbe u 2015. obuhvaćeno 40% više zaposlenika nego 2014. godine.

Poseban se naglasak stavlja na specijalističko usavršavanje službenih osoba SOA-e. Programi izobrazbe se provode unutar SOA-e, ali i u suradnji s drugim obrazovnim i akademskim institucijama te tijelima državne uprave. SOA se u izobrazbi svojih djelatnika koristi i programima koji se provode u inozemstvu.

Programima izobrazbe u 2015. godini obuhvaćeno je 40% više zaposlenika nego 2014. godine.

Također, SOA za zaposlenike drugih institucija organizira izobrazbe iz područja svoje nadležnosti.

SOA je pod trostrukim vanjskim nadzorom: parlamentarni provodi Hrvatski sabor, stručni Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost, a građanski Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija.

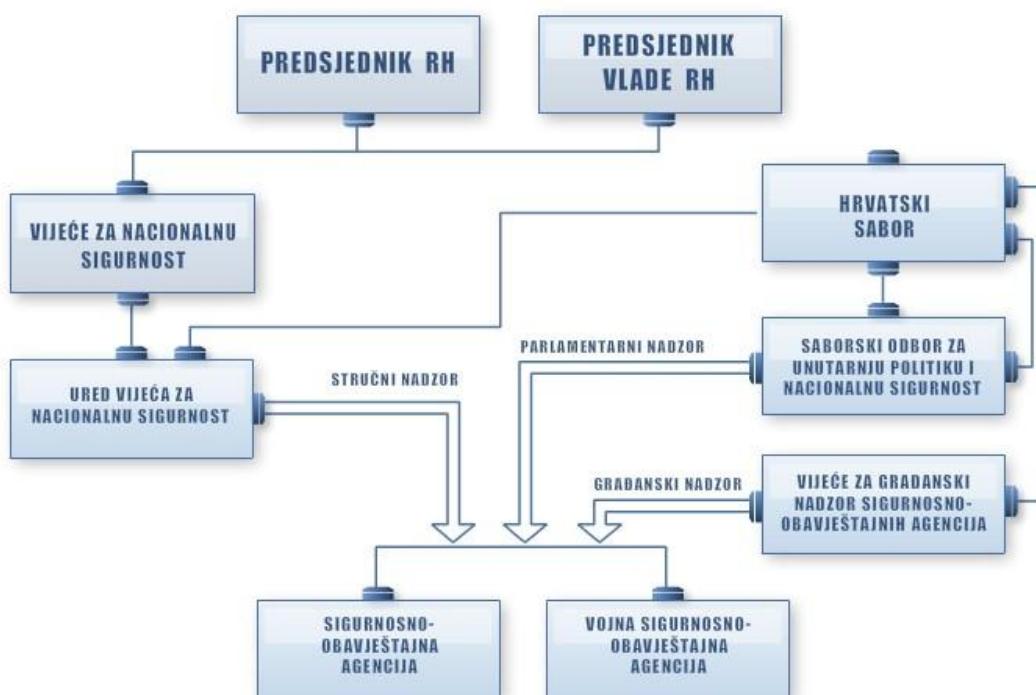
NADZOR RADA SOA-e

Vanjski nadzor

Rad SOA-e je pod stalnim trostrukim vanjskim nadzorom: parlamentarni nadzor provodi Hrvatski sabor preko Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, stručni nadzor obavlja Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost, dok građanski nadzor obavlja Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija.

Tijekom 2015. godine Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost proveo je ukupno 12 nadzora, dok je Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija provelo 5 nadzora nad radom SOA-e.

Ukupno 17 nadzora nad radom SOA-e obavile su vanjske institucije tijekom 2015. godine.

Ilustracija vanjskog nadzora nad zakonitošću rada SOA-e

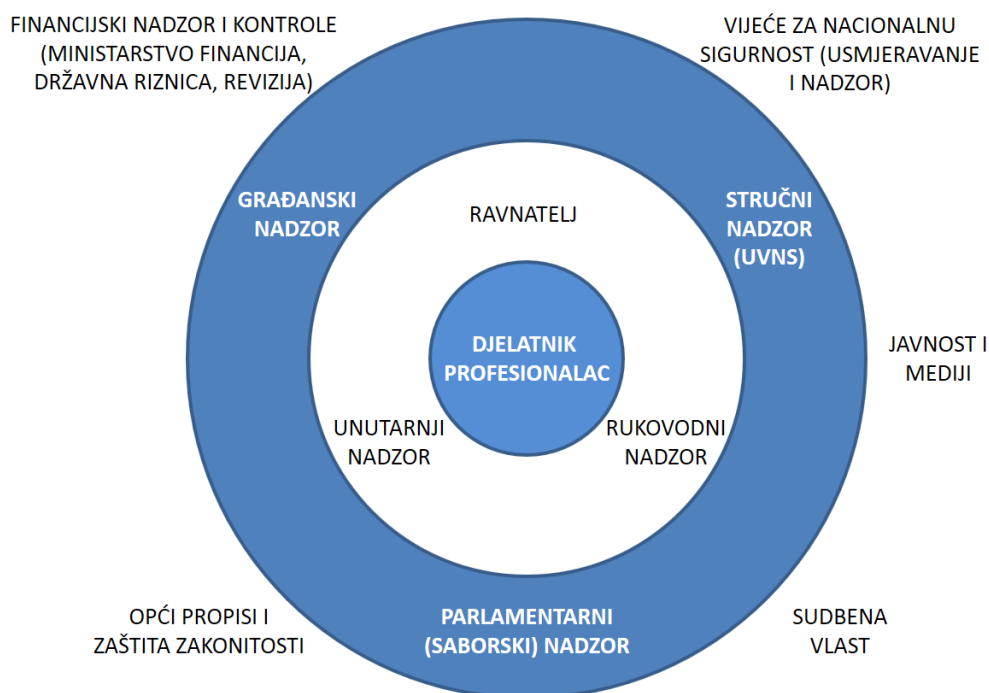
Unutarnji nadzor

Uz vanjski nadzor, unutar SOA-e se organizirano i sustavno provodi nadzor ustavnosti i zakonitosti rada ustrojstvenih jedinica i zaposlenika SOA-e, zaštite tajnosti podataka i protuobavještajne zaštite SOA-e u cjelini. U okviru toga provode su redovni nadzori i istražuju pojedinačni slučajevi u kojima postoji sumnja u protuzakonito ili protupropisno ponašanje zaposlenika SOA-e.

U 2015. godini zaprimljeno je ukupno 25 zahtjeva nadzornih tijela i državnih institucija odnosno građana za uvidom u sigurnosno-obavještajnu dokumentaciju, vezanih za stvarno ili pretpostavljeno postupanje SOA-e.

U 2015. inicirano je 6 disciplinskih postupaka zbog povrede službene dužnosti.

Tijekom 2015. godine inicirano je 6 disciplinskih postupaka zbog povreda službenih dužnosti, sukladno odgovarajućim zakonskim odredbama.

Ilustracija višeslojnog nadzora nad radom SOA-e

ODGOVORNOST PREMA JAVNOSTI

Javna izvješća

Odnosi s javnošću u SOA-i predstavljaju izazov zbog potrebe da se područja interesa i aktivnosti SOA-e očuvaju tajnima, a da se istovremeno zadovolji potreba građana za vjerodostojnim informacijama.

Jedan od načina upoznavanja javnosti s radom SOA-e su javna izvješća koja sadržavaju neklasificirane podatke o radu SOA-e i stanju sigurnosti u RH i okruženju.

SOA je 14. lipnja 2015. po drugi put objavila Javno izvješće o svom radu. Objava Javnog izvješća izazvala je veliki medijski interes, a komentari su uglavnom bili pozitivni, a opća i stručna javnost pozdravili su objavu.

Dokument je izrađen po uzoru na službe država razvijene demokracije koje redovito objavljuju slična izvješća (Njemačka, Austrija, Švedska, Švicarska, Finska, Nizozemska, Danska i dr.).

Javna izvješća vrlo dobro su primljena i u međunarodnim krugovima. Tako je Agencija EU za temeljna prava (*Fundamental Rights Agency – FRA*) u svom izvješću iz lipnja 2015. godine navela SOA-ino javno izvješće kao primjer dobre prakse. Pohvaljeni su i naponi SOA-e da svoj rad približi javnosti i kroz rad s organizacijama civilnog društva, medijima i studentima.

SOA je usmjerena i prema komunikaciji i aktivnostima s tijelima izvan sigurnosno-obavještajnog sustava. SOA organizira posjete i predavanja za studente u suradnji s fakultetima. U 2015. godini održavana su predavanja za studente političkih znanosti te forenzike. Također, 15. prosinca 2015. u SOA-i je održan drugi okrugli stol s organizacijama civilnog društva koje se bave pitanjima ljudske sigurnosti, ljudskih prava i transparentnosti.

Javni dokumenti o SOA-i

Predaja arhivskog gradiva bivše Službe državne sigurnosti

SOA je 24. rujna 2015. Hrvatskom državnom arhivu predala preostalu dokumentaciju bivše Službe državne sigurnosti (SDS) RSUP SRH koju je imala u svojoj arhivi.

Riječ je o dokumentaciji koju su u arhivama tadašnjeg SDS-a zatekle novoformirane hrvatske sigurnosne i obavještajne službe, a koja je nastala u razdoblju od 1937. godine do 30. svibnja 1990. godine.

SOA je dvije godine planski i sustavno radila na sređivanju i kategorizaciji navedenog gradiva, a o obimu izvršenog posla govori podatak da su Hrvatskom državnom arhivu predana 134 dužna metra dokumentacije.

SOA je 2015. godine Hrvatskom državnom arhivu predala 134 dužna metra dokumentacije bivše SDS.

Dokumentacija obuhvaća različita područja djelovanja SDS-a: unutarnju problematiku, emigraciju, strane obavještajne službe, rad Službe te analitičke materijale i osvrte, indikativne informacije i druge preglede SSUP-a SFRJ.

Naslovnice novina i internetskih portala nakon objave da je SOA predala arhivsko gradivo SDS-a

Namjera je SOA-e da ovo vrijedno arhivsko gradivo postane dostupno znanstvenoj i široj javnosti i omogući bolji uvid u taj period hrvatske povijesti. Dokumentacija će biti dostupna nakon odgovarajuće obrade u Hrvatskom državnom arhivu, a pri tome će za njezinu dostupnost vrijediti propisi koji reguliraju postupanje s arhivskim gradivom i zaštitom osobnih podataka.

Hrvatske sigurnosne i obavještajne službe već su ranije predale Hrvatskom državnom arhivu dosjee osoba nastale radom bivše SDS, kao i veći dio dokumentacije iz vremena II. svjetskog rata koju je SDS imao u svojim arhivima.

POPIS POKRATA

BiH – Bosna i Hercegovina

DORH - Državno odvjetništvo

EU - Europska unija

IAP – Jadransko-jonski plinovod (*Ionian Adriatic Pipeline*)

ISIL – tzv. Islamska država Iraka i Levanta (*Islamic State of Iraq and the Levant*)

MORH - Ministarstvo obrane

MUP - Ministarstvo unutarnjih poslova

MVEP - Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

NATO - Organizacija Sjevernoatlantskog ugovora

RH - Republika Hrvatska

SDS – Služba državne sigurnosti

SOA - Sigurnosno-obavještajna agencija

TAP – Transjadranski plinovod (*Trans Adriatic Pipeline*)

USKOK - Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta

UVNS - Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost

VSOA - Vojna sigurnosno-obavještajna agencija

Sigurnosno-obavještajna agencija
Savska cesta 39/1
10000 Zagreb

KONTAKT:

telefon: 01/ 377 22 22

e-pošta: informiranje@soa.hr

www.soa.hr

Ovaj dokument vlasništvo je Sigurnosno-obavještajne agencije. Dokument je namijenjen za javno objavljivanje i njime se može svatko koristiti uz obvezno navođenje izvora.

Fotografije korištene u dokumentu služe isključivo za ilustraciju.

